

Posudek diplomové práce Tomáše Hazlbauera: Od absurdity lidské existence ke spolubytí

Diplomová práce Tomáše Hazlbauera „Od absurdity lidské existence ke spolubytí“ vznikala původně na základě jeho práce ročníkové, zaměřené na srovnání myslitelských počínů dvou významných osobností 20.století, tj. Alberta Camuse a Franze Kafky. Již v této původní práci autor prokázal schopnost vlastního myslitelského vkladu, avšak pokrok, který za dva roky udělal je naprosto patrný.

Jeho diplomová práce je opřena o studium rozsáhlé literatury jak pramenné, tak sekundární a zároveň se v ní projevuje autorova zaujatost pro literární díla s existenciální problematikou. To dává diplomové práci charakter interdisciplinární a vzhledem k oboru, který diplomant studuje, bude jistě i dobrým východiskem pro jeho pedagogickou činnost.

Koncepce práce je odvinuta od neustálého sledování různých aspektů jediného tématu, kterým je lidská existence. Prostředkem k hlubšímu nahlédnutí jsou pak podoby chápání těchto aspektů v díle čtyř významných osobností buď filosofů, nebo literátů, popřípadě filosofů a umělců zároveň, tj. Martina Heideggera, Franze Kafky, J.-P. Sartra a Alberta Camuse.

Aby mohl sledovat nuance v jejich myšlení, vymezuje si autor neustále základní pojmový aparát, srovnává význam jednotlivých pojmů jak v různých etapách dějin filosofie, tak i u jednotlivých zkoumaných osobností. Domnívám se, že tato snaha o pojmovou přesnost patří k jednomu z velkých kladů jeho práce, která tak získává na odborných kvalitách.

Také výběr zkoumaných aspektů je logický a velmi funkční. Diplomant sice používá tradičního postupu, když zasazuje myslitele do dobového kontextu, ale činí tak vždy již z promyšlenou představou vazby mezi tímto popisem a jeho budoucí prací, nikoli, jak se to občas děje, jako „vyprávění“ o době a filosofech. Směřování k lidské existenci tak od počátku získává pevný řád – existence a bytí, existence a absurdita, „nespolubytní“ a spolubytí. Tato metoda 4x4, tedy čtyři autoři ve čtyřech tématech je nosná v tom, jak ukáže řadu možných variací na téma existence v myšlení 20.století a je originálním přístupem diplomanta k zvolenému tématu.

Práce je napsána kultivovaným a zároveň čtivým jazykem. Všechna autorova tvrzení jsou vždy zdokumentována a opřena o znalost pramenů. K výrazným kladům práce patří i to, že si autor uvědomuje aktuální význam problémů, kterých si všímá pro současného člověka a předvádí je i jejich možná řešení v nesimplifikované podobě. Za sporné považuji v práci pouze jedno autorovo tvrzení ze str. 11: „Podstatné tak bylo, že až v této době se filosofie začala orientovat na člověka a na subjekt.“ Vzhledem k tomu, že se autor na jiných místech zmiňuje o postavení člověka jako subjektu v dřívějších filosofických konceptech, považuji to však spíše za neobratnou formulaci.

Práci diplomant Tomáše Hazlbauera jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat ji stupněm „výborně“.

Pro obhajobu navrhuji diskusi ke dvěma otázkám:

1. Jak rozumíte Heideggerově tezi „Smrt je cena za svobodu.“
2. Skutečně je Camusův Cizinec svobodný, když žije podle svého před tím, než spáchá vraždu?